GAZETA KRAKOWSKA

Nro 101.

Z KRAKOWA DNIA 18 GRUDNIA 1822 ROKU WE SRODĘ

— *Z Krakowa.* —

Na czwartym posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 5go Grudnia 1822 r.

Gdy względnie uwag nad obrazem stanu Kraju przez Reprezentanta *Soczyńskiego* na poprzednim posiedzeniu wniesionych zaszły wnioski za i przeciw przesłaniu tegoż Senatowi.

Marszałek Seymu z Art: 127 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia polityczne w celu zadecydowania Izby większością głosów, podał przedmiot sekretnemu kreskowaniu, i gdy za przesłaniem okazało się głosów 15 przeciwko 22, z większości, Uwagi za niekwalifikuiące się do przesłania Senatowi uznane zostały.

Reprezentant *Haller* widząc z opisu stanu Kraju, że liczba występnych w roku zeszłym znacznie się powiększyła, zwracał uwagę Reprezentacyi na środki przez które by temu nieszczęściu zapobiedz można, i będąc niezaprzeczoney prawdzie że moralność i dobre obyczaie ludu nayмocniey wpływaią na iego szczęście, utrzymanie zatem dobrych obyczaiów głównemu staraniu Rządu poddawał, wychodząc zaś z tey zasady, że każdy czyn iest skutkiem przyczyny która Człowieka skłania do czynienia lub zaniechania nastręczał Prawodawcom użycie wszystkich sprężyn, ktoremi działaiąc na ludzi, mogą ich odwieść od złych postępków, a skłonić do dobrych, gdy zaś Prawa karne działaią tylko przez boiaźń kary wymierzoney na występek, wnosił z drugiey strony, potrzebę wystawienia ludziom korzyści i nadzieię nagrody za czyny szlachetne; w tym duchu widząc Mowca dochody Kraju w takim stanie że bez pomnożenia ciężarów publicznych, ani ścieśnienia wydatków na prawdziwe Kraju potrzeby, poświęcenie pewney Summy na zachęcenie ludu do dobrych i cnotliwych postępków nastąpić może, złożył w tym celu stosowny proiekt do Prawa na piśmie, zostawuiąc wymierzenie nagród Komitetowi utworzyć się maiącemu, z Obywateli publicznem zaufaniem i poważaniem zaszczyconych, za nałóg zaś piiaństwa wnosił postanowienie prawa, ażeby każdy opiły w mieyscu publicznym napodkany był aresztowany i na karę pieniężną wskazany.

Reprezentant *Soczyński* przymawiaiąc się przedstawił, że Prawo policyine obowiązuiące obeymuie dotąd karę przeciw piiaństwu.

Marszałek Seymu tłómacząc, iż proiekt Reprezentanta *Haller* prócz prawa przeciw opilstwu obeymuie oraz przedmiot nagród dla odznaczaiących się cnotą, wezwał Izbę Prawodawczą do oświadczenia, czy iest iey wola do przesłania proiektu Senatowi, w czym gdy zaszła iednomyślność proiekt Senatowi przesłanym został.

Reprezentant *Haller* żądał obiaśnienia dla czego niemasz w Rapporcie stanu Kraju wspomnienia o Katedrze Rzeźbiarstwa.

Reprezentant *Soczyński* oznaymił, iż Katedra ta ustała i Katedra Architektury iest proponowaną, iako więcey do zapewnienia korzyści Miasta potrzebna.

Reprezentant *Jankowski* Delegowany z Akademii uwiadomił Izbę, iż Katedra Rzeźbiarstwa nie iest zniesioną, przez śmierć tylko iey Professora iest zastępowaną, i z rozkazu Rady Wielkiey iest konkurs na Professora rozpisany, gdy zaś na terminie nikt do konkursu nie zgłosił się, Zastępca Rektora zapytał się Wielkiey Rady czy ma bydź powtórny konkurs rozpisany, co zaś do Architektury Senat Rządzący został proszony przez Wielką Radę Uniwersytetu o zainicyowanie tey Katedry do Budżetu Akademickiego.

Delegowany Senator *Radwański* potrzebę zachowania Katedr Architektury, Rzeźbiarstwa i Malarstwa iako z sobą połączonych i niemogących iedno bez drugiego w dobrze urządzonym Kraju zapewnić korzyści, za nieodzowną przedstawiał.

Tegoż zdania był Marszałek Seymu i oznaymił Izbie, iż Katedra i Rzeźbiarstwa nietykalną na Budżecie pozostanie, dla osadzenia iey Professorem iest konkurs rozpisany, a nowa Katedra Architektury iest na Budżecie przez Senat na teraz inicyowaną.

Następnie Sekretarz Seymu na wezwanie Marszałka odczytał odezwę Senatu obeymuiącą skład Rachunków Przychodów i Wydatków funduszu ogólnego Krajowego z r. etatowego 1821/2 pod rozwagę Izby Prawodawczey.

Gdy w tey odezwie Senat odwołał się do Marszałka maiącego udzielić obiaśnienia co się tycze niedoborów i zaległości z powodu zamykania Rachunków przy kończącym się roku etatowym, w Epoce właśnie do składania Podatków stałych i procentów od Summ wypożyczonych oznaczoney, w znaczney ilości w Rachunku tym położonych.

Marszałek Seymu wyraził; *Co do Przychodu* iż lubo wpływ na rok etatowy 1821/22 tak z zaległości na Kontrybuentach z roku 1820/21 do ściągnienia pozostały, iako też z przeznaczenia Budżetem na rok 1821/22 uzyskany, a w rubryce Rachunku razem w Summie Złp. 1,423,557 gr. 25 umieszczony, udowodniony iest załączonemi przy nim dowodami szczegółowemi, ktore z rozpoczęciem działań Kommissyi Seymowo-Skarbowey złożone iey zostaną, gdy iednak zaległości z końcem roku 1821/22 wykazane, a do ściągnienia w roku następnym bieżącym etatowym pozostaiące w Summie Złp. 495,632 gr. 15 składaią się mogłyby zastanowić dla tak znaczney Summy Szanownych Reprezentantów, przeto obiaśnił iż;

a) Zaległości lat poprzednich na Królestwie Polskim w kwocie [illegible]32 Złp. które do obrachunku pomiędzy obiema Rządami z wzaiemnych pr[illegible]syi nastąpić maiącego zostawiaią się, na

wpływ pewny uważanem bydź nie mogą.

b) Zaległości na Kontrybuentach według szczegółowego Wykazu przy Rachunku domieszczonego w kwocie Złp. 145,344 gr. 22 te pochodzą z lat poprzednich z Klasztorów Ubogich wątpliwych do odebrania, i do doyścia intrat tychże Klasztorów w exekucyi zawieszonych, z Gromad Usamowolnionych Wsiów z powodu zalewu wody i nieurodzaiu niebędących w stanie opłacenia, które dopóki do aleviacyi kwalifikowanemi nie zostaną, wstrzymane w poborze, nadto od dawnych Dzierżawców Dóbr Narod. wyc z lat poprzednich, którzy należytości z Epoki bytu Kraju tego w wydanych Liweruńkach Królestwu Polskiemu poprzednio opłacili, a z powodu nieukończonego z niemi z strony Królestwa Obrachunku, Kwitów z opłaty złożyć nie są w stanie, przytem z Exekutnego od stron nieopłacaiących w terminie oznaczonym Podatków do kilkunastu tysięcy narosłego, a do ściągnienia wątpliwego, nakoniec z podatku Osobistego w kwocie 85,000 Złpl. który dopiero w roku bieżącym etatowym wpłynął; po odtrąceniu takowych przedstawił Marszałek Seymu pozostałość zaległości na Kontrybuentach do ściągnienia Kwalifikuiące się Złp. 227,755 gr. 9 lecz tey ściągnienie z końcem roku etatowego nastąpić nie mogło, z przyczyny, że ta składaiąc się w większey części z należności czynszów od Włościan Usamowolnionych którym Kommissyia Włościańska przez wzgląd łatwieyszego uiszczenia się Skarbowi, opłaty należne na trzy raty podzieliła, tak że ostatnia będąc oznaczona w dniu 25 Maia przypada właśnie z ukończaiącym się rokiem etatowym wraz z terminem zamknięcia Regestrów Kassowych, a tak stała się zaległością do ściągnienia na rok następny, którą to zaległość ciż Włościanie w bieżącym roku etatowym zapłacili; tenże sam powód pozostaie i do zaległości prowizyi tak od Kapitałów dawnych Rządowych iako i z sprzedarzy realności Rządowych przy tychże na lokacyi pozostałych, tudzież od Kapitałów z Laudemiów wypożyczonych, których termin wypłaty według zeznanych Obligów decursive rocznie oznaczony z końcem Maia przypadaiąc, z powodu tego staie się zaległością na rok następny do ściągnienia.

Co do Wydatków Marszałek Seymu przedstawił w ogóle wyiaśnienie, iż aczkolwiek domieszczone przy Rachunkach uwagi Rubryki wyiaśniaiące z dowodami także dołączonemi obeymuią szczegóły, ogół atoli okazuie większy Wydatek od przeznaczenia Budżetem, mianowicie w Tytule na Budowle, co ztąd pochodzi, że anszlagowane kwoty Wydatków na różne przedmioty Budowli i reparacyi Gmachów Rządowych, obeymowały tylko koszta Rzemieślnika bez wyrachowania wartości Materyiałów, Cegły, Kamienia, Drzewa i zwozu tychże, a który to Wydatek właściwym funduszem wynadgrodzonym bydź musiał, i ztąd to koszt ogólny przewyższył przeznaczoną Budżetem Summę, i z innych rubryk zastąpionym bydź musiał, w rzeczy samey iednak nie może się uważać całkowicie za wydatek przewyższaiący, albowiem koszt za materyiał murowy zwrócił się funduszowi Laudemiów, i zamienił się w Kapitał do wyelokowania na procent.

Nakoniec w wykazanym Billansie stanu funduszu Kraiowego przewyższenie

stanu ciążącego nad stan czynny o Złp. 24,305 gr. 8 oznaymił Marszałek Seymu za skutek poprzedniego wyiaśnienia, a nawet z powodu zmnieyszenia dochodów do umorzenia przedstawiaiących się, iako widoczny ubytek, wreście niektórych Tytułów zwiększony wydatek iakiego potrzeby okazała konieczność, przez przewyżkę z Rubryki funduszów pozostaości na właściwe przeznaczenie zastąpioną wnosił.

Reprezentant *Soczyński* powyższych obiaśnień Marszałka Seymu zastrzegł kommunikacyią do Kommissyi Skarbowey, a przytem z powodu, że rachunki składane połączone są od roku 1815. z Art: X. Konstytucyi dowodził, iż Reprezentacyia ma tylko obowiązek rozstrząsania rocznych Rachunków, i gdy z Art: 69 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne Konstytucyia iest nietykalną wnosił zwrot Rachunków dla przesłania rocznych tylko.

Marszałek Seymu dzielił przekonanie Reprezentanta *Soczyńskiego* w obowiązku Reprezentacyi roztrząsania tylko rocznych Rachunków, lecz gdy w Rachunkach z dawnych lat, Senat ma wykazane od zeszłych Reprezentacyi Remanenta, tych wpływ do nowych Rachunków wiernie domieszcza, i niepozostaie inna droga iak podać proiekt do szlusu zaległych Rachunków.

Reprezentant *Soczyński* obstaiąc przy nietykalności Konstytucyi wniósł, iż przesłanie Rachunkow z lat kilku połączonych do Kommissyi Skarbowey nastąpić nie może, i żądał tych oddziału.

Marszałek Seymu tłómaczył przeszkody połączone z oddziałem dowodów przy Rachunku podług dawney formy ułożonym będących, których ściąg musi pozostać dopóki slusz Rachunków zadecydowanem nie zostanie, poczem Izba Prawodawcza Rachunki nadesłane Kommissyi Skarbowey do urzędowego użycia przesłać postanowiła.

W dalszym porządku działań Seymu Sekretarz Seymu czytał nadeszłe od Senatu proiekta do prawa, a mianowicie:

1) Przeznaczaiący Summę Złp. 7500 na koszta Kancellaryi układaniem Repertoryium dawnych Akt hipotecznych zaymuiącey się.

2) Podwyższenia pensyi P. Tekli Adamkowey po zmarłym Kassyierze głównym pozostałey Wdowy do Złp. 800.

3) Proiekt do prawa umarzaiącego Podatki z roku 1821/22 iako inexigibilia kwalfikowanych.

4) Proiekt przeznaczenia Summy 7766 Złp. na koszta Kancellaryi Kommissyi do regulacyi hipoteki wskutku prawa na Seymie Nadzwyczaynym uchwalonego wyznaczoney.

5) Proiekt przeznaczaiący Summę 10,000 Złp. na umorzenie długów Mamkom od Szpitala S. Łazarza PP. Miłosierdzia należących.

6) Proiekt do Uchwały przeznaczaiącey połowę Dochodu czystego z Lotteryi Krajowey w kwocie 11,000 Złp. w ciągu roku 1823/24 wpłynąć maiącego na wsparcie funduszów Towarzystwa Dobroczynności.

7) Proiekt do Ustawy uchylaiącey Podatek Kamelaryyny przez Starozakonnych Miasta Żydowskiego Kazmierza w kwocie 6536 opłacany.

8) Proiekt ~~do~~ prawa znoszącego Podatek Subsidii Charitativi i Półpodymne.

9) Proiekt do Ustawy przeznaczaiącey Dochody Interkalarne na reparacyie Kościołów.

1 o) Proiekt do Ustawy ograniczaiącey prawo Regalu do Złota, Srebra i Soli.

Z powyższych proiektów poprzednie 8. postanowiono zakommunikować Kommissyi Skarbowey do opinii, dwa zaś ostatnie Kommissyi Prawodawczey z tych zaś 2gi co do ustawy ograniczaiącey prawo Regalu do Złota, Srebra i Soli za wspolnym zniesieniem się z Kommissyią Skarbową.

Względnie Proiektu przeznaczaiącego Summę 10000 Złp. na zapłacenie długów Mamkom od Szpitala S. Łazarza przypadaiących. — Repr. Hr. Kryspin Zeliński z powodu obięcia Proiektem, iż tą kwotą pokryta zostanie czwarta część długów Mamkom należnych, uważał za ubliżaiące sprawiedliwości zatrzymywanie wysłużoney nagrody Mamkom i wniosł o przeznaczenie funduszu do wypłaty całkowitego długu.

Marszałek Seymu wyraził, że Senat przekonawszy się, ze coroczne udzielenie pewney summy na wsparcie potrzeb Szpitala S. Łazarza od Reprezentacyi Narodowey na Budzecie wyznaczoney, nie mogło dotąd przynieść temuż Szpitalowi takiey pomocy iżby przy własnych funduszach mógł do d waną z Skarbu publicznego kwotą koszta wygody i utrzymanie chorych, tudzież wychowania podrzutkow zaspokoić, niemniey długi dawne Mamkom Wieyskim za karmienie podrzutków zaległe opłacić, maiąc sobie oraz od Rady Gospodarczey urządzeniem tego Szpitala trudniącey się wystawiony stan niemożności spłacenia na raz tak znacznego przeszło 50,000 Złp. wynoszącego długu, i niepodobieństwo ułatwienia ciągłych od lat kilku nalegań od Mamek, dla zapewnienia nakoniec wiary publiczney temu Szpitalowi między Mamkami, uznał Senat bydź potrzebnym wniesienie stósownego Proiektu i udział kwoty 10000 Złp. do możności Skarbu zastosował.

Reprezentant *Lipczyński* wniósł ażeby zapewniaiąc Mamkom zapłatę długów rozłożyć wypłatę na lata i tak cały dług zaspokoić.

Marszałek Seymu korzystanie z uwag wznoszących Reprezentantów zastrzegł do czasu wprowadzenia pod Decyzyą Proiektu przez Kom: Sey: którey wprzód Opinia z prawa iest potrzebną.

Reprezentant *Czapski* przymawiaiąc się do Proiektu ograniczaiącego prawo Regalu do Złota Srebra i Soli z powodu obszerności onegoż i wielce interessuiącego przedmiotu żądał rozpisania proiektu dla udziału Reprezentacyi.

Reprezentant *Lipczyński* dodał nadto potrzebę rozpisania i powodów w prowadzeniu tego Proiektu przez Senat przedstawionych.

Reprezentant *Maiiranowski* naznaczaiąc ważność Proiektowi wniosł przyspieszenie wprowadzenia onegoż pod decyzyą Izby przez Kom: Prawodawczą.

Delegowany Senator *Radwański* tłumaczył, iż ważność Proiektu tym większey rozwagi potrzebuiąc dłuższego czasu wymaga.

Reprezentant *Soczyński* utrzymywał niewłaściwość przepisywania Kom. Seymowey terminu wprowadzanie proiektu.

Reprezentant *Mąkolski* czytał Art: 137 Statutu Rząd. Zgr. polityczne i z tego dowodził że Proiekt ograniczaiący prawo Regalu niebędąc prawem Skarbowym nieulega wspomnioney Kom Skarbowey i zostawiał opinią nad Proiektem sameyże Kom. Prawodawczey.

Reprezentant *Florkiewicz* z względu na styczność Proiektu z Prawem Skarbo-

wym co do dziesięciny z kopalni wnosił potrzebę wspólney Opinii tak Kom. Skarbowey iako i Prawodawczey.

Reprezeniant *Lipczyński* cel dostatecznego zgłębienia Proiektu znaydował zapewnionym w rozpisu Proiektu dla Członków Reprezentacyi.

Marszałek Seymu polecił przeto kancellaryi Seymowey rozpisanie Proiektu dla udziału żądaiącym onegoż Reprezentantom, i w wspólney rozwadze proiektu przez Kom. Skarbową i Prawodawczą tym doyrzalszą rozwagę oznaczał. Nakoniec odczytał Sekretarz Seymowy uwiadomienie Senatu iż do zniesienia się z Kommissyiami Seymowemi wyznaczeni zostali Członki Senatu do Kom: Kwalifikacyyney Senator Sobolewski, Do Kom: Skarbo cy S nator wie Radwański i Hoszowski, a Do Kom: Prawodawczey tenże Senator Hoszowski.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Paryża d. 30 Listopada.

Wczoray pracował N. Król z Ministrem sprawiedliwości i przesem rady Ministrów. Kontraadmirał Havuen miał zaszczyt złożyć J. K. Mci na prywatnem posłuchaniu wzor wynalezionego przez siebie dziennego i nocnego telegrafu.

Ministrowie zgromadzili się znowu wczoray w wieczor u Ministra woiennego Xcia Belluny.

Rozporządzeniem z d. 20 b. m. powołanych zostało do służby woyskowey 40,000 popisowych z klassy 1822 r.

Handlowa nasza rada przełożyła Ministrowi spraw wewnętrznych niebezpieczeństwa, na iakie handel nasz w przypadku woyny z Hiszpaniią wystawiony bydź może. Minister uznać w prawdzie miał dobry zamiar rady, ale oraz wyraził: iż uznaie za nieprzyzwoitość, aby naradzaiące się wydziały oddalały się od celów swoiego przeznaczenia i usiłowały odwieść Monarchę od użycia prawa wydawania i stanowienia kokoiu, które mu konstytucyia wyłącznie przyznaie.

Vicehrabia Montmorency (wyraża dziennik Gwiazda) wyiechał d. 22 z Werony. W iego poselstwie pokładali Europeyscy roialiści swoie nadzieie, i sądziemy, iż nie będą w nich zawiedzionemi. Dziennik Goniec dodaie do tego następuiącą uwagę: "Roialiści woyska wiary odbiorą zapewne wypadek tego poselstwa, iaki bądź będzie, za źno, a Francuzcy, którzy na podniesienie się papierów rachuią niebędą się także n ogli z niego cieszyć.„

Rossyyski Ambassador, Hr. Pozzo di Borgo, iest tu w krótce na powrot z Werony oczekiwany.

Sąd karny roztrzygnął d. 27 sprawę przeciw X. Pradt i wydawcy dziennika Konstytucyionisty Guize względem umieszczenia w temże dzienniku artykułu pierwszego pod napisem: "Móy Kongres.„ Królewski Prokurator wytchnał szczególniey wyraz zasługuiący na karę, to iest pytanie: "czyli tayne towarzystwa inny cel maią, iak oparcie się przeciw władzom, które obowiązków swoich zapominaia?„ Sąd uznał iednak tak autora, iako i wydawcę 'wolnych od winy, ponieważ pierwszy nie zachęcał do tworzenia taynych towarzysrw i zabrany Nmer dziennika wydać rozkazał.

Na granicy Hiszpańskiey nieznaiomy człowiek, którego dotad nie schwytano, przyłożył żandarmowi, który pytał go się o paszport, pistolet do piersi i zastrzelił, mowiąc: Oto masz paszport!„

Mówią, iż Jenerał Quesala miał u

Xcia i Xiężny Angouleme posłuchanie. Od woyska wiary nadchodzą zresztą niepomyślne wiadomości. Mina pobił Barona Eroles po uporczywym oporze d. 15 i 16 przy Puebla i de Seguer. Z woyska Eroles przeszło kilka set ludzi do woyska konstytucyynego, inni uciekali do Francyi, i złożywszy na granicy broń i uwolniwszy prowadzonyah jeńców, dopiero wpuszczonemi zostali. Obmyślono nawet lazaret dla ranionych. Mowią, iż Mina osadził Urgel, przeciw ktoremu mieszkańcy wysłali deputacyią. Na około iednak miał zniszczyć wsie, których mieszkańcy do gór pouciekali. Mieysce urodzenia i mieszkanie Eroles w Talarn zburzone zostało. Małżonka iego znayduie się we Francyi, o nim zaś niema wiadomości, gdzie się obrocił; niektórzy głoszą, iż rzucił się w góry i woysko swoie na małe bandy podzielił, dla tem dzielnieyszego szkodzenia nieprzyiacielowi. Rejencyia nakazała w takich okolicznościach obwarować Puicerda i przeniesła się do Livia nagranicznego miasta. Całe nagranicze pełne iest uciekaiących. Bezpieczeństwo granic iest celem woyska naszego i zebrało się w znaczney liczbie. Jedni mówią, iż żołnierze woyska wiary przymuszonemi bydź musieli przez 6ty nasz pułk do złożenia broni i przyyść miało do potycki; drudzy, iż pomiędzy ścigaiącem ostatnich woyskiem Miny i naszem przyszło do kłotni. — W Nawarze zaszły także pomiędzy obiema stronami, to iest bracią Odenelami do rozprawy, w którey iak głoszą konstytucyioniści porażonemi zostali.

Z Baiony d. 22 Listopada.

Woysko wiary w Nawarze postąpiło naprzod i ściga korpus Terriorisa, nad ktorem d. 17 b. m. pod Jenerałem Odonel odnieść miało zwycięztwo. Wiadomo, iż brat ostatniego walczy przeciw bratu na czele konstytucyynego pułku Alexandra.

Merino ciągle krąży w okolicack Madrytu i napada poczty.

W St. Jean Pied-de-Port oczekiwany iest Trapista, który obiąć ma dowodztwo nad dywizyią woyska wiary w Nawarze.

Z Perpignanu d. 18 Listopada.

Listy z Barcelony podaią liczbę konstytucyynego woyska z Katalonii do 30,000 ludzi.

Około Urgel zayść musiały ważne zdarzenia, poniewaz między naszemi woyskami zachodzi wielkie poruszenie. Odszedł iuż ztąd 23ty bataliion piechoty, a Jenarał Vasserot odieżdza tey nocy. — Liczba przybyłych tu dziś Mnichów była większa niż po inne czasy.

Od granic Hiszpańskich d. 24 Listopada.

Na krótki czas przed wyniesieniem się z Urgel nakazała Rejencyia około miasta robić nowe wały i zakładać palisady, któremi robotami kierował woienny iey Minister.

W Saragoszy odkryty miał zostać nowy spisek przeciw konstytucyi.

Gdy Mina potężnie chłostał Barona Eroles, potykał się także Jenerał Milans z 2000 woyska wiary pod Misas i Targarona przy Roda, które po uporczywey walce z zostawieniem na placu boiu 170 ludzi zabitych pobite zostało.

Salabery, który pod nazwiskiem naczelnika jazdy Jenerała Quesady tyle gwałtów w Nawarze popełnił, został d. 23 Paźdz: w Pampelunie stracony i miał w ostatniey chwili życia wszystkich obecnych napominać, aby konstytucyi byli wiernemi i posłusznemi. — Fakcyioniści Ludwik Lopez i Bernard Cruz zo-

stali w Zamora d. 30 Paźdz: rozstrzygnionemi.

W Puicerda zachodziła obawa, aby Jenerał Milans stoiący pod Vich, nie wtargnął w te okolice,

Z Marsellii d. 23 Listopada.

Xże Infandato przybył na tuteyszą kwarantannę. Na kilka dni pierwey przybył tu Arcybiskup Tarragony, prezes Rejencyi Urgelskiey, który d. 18 przeniosł się z Rejencyią do Livia.

Z Londynu d. 30 Listopada.

Spadanie zagranicznych papierów na giełdzie naszey iest bez przykładu; dopłata przy dzisieyszym obrachunku iest tak wielka, iż wielu faktorów i spekulantów zniszczonemi zostaną.

Doniesienia nasze z Werony dochodzą do 19 b. m. — Rozgłoszona w Paryżu wiadomość o zawarciu traktatu handlowego między Angliią i Hiszpaniią iest zmyślona: to tylko prawda, iż Stany Hiszpańskie na taynem posiedzeniu okazały się skłonnemi do zaradzenia użaleniom naszych kupców.

We wtorek i czwartek były gabinetowe rady w kancelaryi Ministra spraw zagranicznych.

Uniwersytet Kambridgi obrał P. Bankes na reprezentanta swoiego w Parlamencie. Ubiegali się razem z nim o tę dostoyność Lord Hervey i P. Scarlett. Lecz wedle pism opozycyynych P. Bankes dla nienawiści przeciw Katolikom, odniosł nad współubiegaiącemi się zwycięztwo.

P. Zea, ajent Kolumbiyski, umarł w Bath, i wiadomość o iego śmierci miała wielki wpływ na kolumbiyskie obligacyie, które zaraz o 6 1/2 od sta spadły.

Mówią tu o zaciągnąć się maiącey pożyczce przez dom Żydowski dla Brazylii.

Dziennik Times wyraża: Francuzkie przeciw Hiszpanii obserwacyyne woysko składa się z 40,000 ludzi, z których pewnie nie więcey iak 3 do 4000 nieprzyiaciela widziało, ponieważ Bonapartowscy żołnierze oddalonemi są z służby Królewskiey. Officerowie pochodzą po większey części z roialistskiey dawney szlachty, a z dawnych wielkich jenerałów, którzy się przed 20 laty wsławili, ani ieden nie dowodzi w tem woysku. Woysko to zaledwo wystarczyłoby na osadzenie nagranicznych 3 twierdz, nie dopieróż do opanowania Hiszpanii. Przypuśćmy, że w iednym pochodzie do samego doydzie Madrytu, lecz zkądże dostanie żywności w nieprzyiacielskim kraiu? iakież będą iego związki z Francyią? iakże daleko, chociaż w podwoyney liczbie, za Madryt zapuścić się może? Jeżeli pozostanie w Madrycie, nic nie zrobi, bo cała rodzina Królewska, Stany i Rząd przeniesą się wcześnie do Kadyxu. Jeżeli zaś podzieli się w kraiu, tedy będzie częściami wytępione. Skoro pod Pireneami pozostanie, nie uczeni żadnego na Hiszpanach wrażenia, a oddaliwszy się od nich zostanie od uzbroionego narodu zniszczone.

Lekarz O'Meara twierdzi, iż świadectwo Xcia Blacas, że wydawcy dziennika Times ani pieniędzy ofiarował, ani wypłacił, nie zbiia iego podania: że przy ucieczce w r. 1815 zostawił w biorze swoim kwity wydawcy. On (O'Meara) wie więcey ieszcze z ust Napoleona iak oznaymił, iak n. p. o poselstwie w r. 1814 na wyspę Elbę. Tu zrozumie go Xże Blacas.

Lord Cochrane zakupił w Chili za 175,000 dolarów (po Złp. 9) dobra-

DODATEK DO Nro 101 GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 18 GRUDNIA 1822 ROKU WE SRODĘ.

Z Petersburga d. 14 Listopada d. k.

Dnia 8go b. m. z powodu Imienin J. C. M.ᵗ Wielkiego Xcia mci Michała, i święta wszystkich orderów Rossyyskich, śpiewane było uroczyste *Te Deum*, w kościele Katedralnym Nayświętszey Panny Kazańskiey, i w kościołach wszystkich wyznań tey stolicy. (*Conserv: Impart:*)

Z Włoch d. 27 Listopada.

Zaden z Włoskich Monarchów nie znayduie się na naradach Ministrów, co zdaie się okazywać, że ich dostatecznie umocowali. — NN. Cesarstwo Austryiaccy opuszczą d. 15 Grudnia Weronę; udadzą się naprzód do Wenecyi, gdzie czynione są przygotowania na wielkie uroczystości, a potem przez Tryiest do Wiednia.

O deputowanych Greckich, których Kongres nie mógł za takich uznać, nic daley niesłychać. Wielu powątpiewa nawet o ich przybyciu i oddaleniu z Werony.

N. Cesarz Alexander oceniaiąc przysługi, które Dom Rothschilda w sprawach skarbowych i kredytowych państwu Rossyyskiemu uczynił, udzielił obu braciom Baronom Salomon i James Rothschild ordery S. Włodzimierza.

Zmarły d. 26 b. m. w Genui, gdzi na wypoczynek poiechał Kanclerz Pruski, Xże Hardenberg liczył 73 rok chwalebnego swoiego życia.

Jeden z duchownych Neapolitańskich podał Królowi przed dwiema miesiącam na piśmie przepowiedzenie, że wybuchanie Wezuwiuszu nastąpi d. 22 Października, podczas którego zapadnie się Neapol. Gdy wybuchanie istotnie w tym dniu nastąpiło, uznała policyia zapotrzebne zamknąć proroka, aby rozgłoszenie iego przepowiedzenia nie sprawiło w zabobonem pospólstwie trwogi.

Podług listów byłego Francuzkiego officera, który znayduie się u Greków z Messolungi pod d. 30 Paźd: Omer Vrione, Basza Janiny, pobity został przez Bozzarisa i cofnął się do dawnego stanowiska. Listy z Cefalonii pod d. 16 Listopada potwierdzaią tę wiadomość z dodatkiem, że Omer Vrione postąpił był aż pod same miasto Messolungi.

Anglia od wniyścia P. Canning do Ministeryum szanuie ogłoszone przez Greków zamknięcie brzegów Tureckich; ale okręty innych narodów dowożą Tureckiem osadom w Morei potrzeby wojenne i żywność. Grecy zabrali wiele

takowych] okrętów i niechcą ich zwrócić.

Od brzegów Menu d. 2 Grudnia.

Na końcu Listopada w wielu okolicach Szwabii czuć się dały lekkie wstrząśnienia ziemi, iak n. p. w Sztutgardzie, Sulz, &c. tudzież w Heidelbergu.

W Sztuttgardzie dozwolono sprzedarz dzieła Görresa o Kongressie Werońskim.

Elferfeldską Reńsko-zachodnio-indyyska handlowa kompanija liczy iuż 700 akcyionistów i zamyśla ich liczbę do 1000 ograniczyć. Przeznaczony do Mexyku okręt Ravlin zaręczony został 350,000 talarów. Wysłano dotąd za 634,000 tal. towarów, pomiędzy któremi samych lnianych znayduie się za 331,430 talarów.

Poseł Pruski z zlecenia Monarchy swoiego podziękował w nocie Kantonów Szwaycarskim za okazane J. K. Mci względy podczas ostatniego przeiazdu i oświadczył troskliwość Monarchy o dobro Szwaycaryi.

D. 21 Listopada przybył do Frankfortu nadzwyczayny gabinetowy goniec Austryiacki, którego pisma tyczeć się miały Seymu związkowego. P. Handel wyprawił go natychmiast na powrót.

Z Drezna d. 27 Listopada.

Uroczystości u Dworu z powodu zaślubienia Xcia Jana z Królewną Bawarską ciągle ieszcze trwaią, i powiększyły się d. 22 w wieczór za przybyciem tu Królewica Następcy tronu Szwedzkiego. J. Krolewicowska M. opuścił wczoray nasze miasto, udaiąc się przez Lipsko do Berlina.

Dwór nasz odebrał przez wysłanego z Madrytu gońca przez sprawuiącego tam nasze interessa, P. Biedermann, zaspokaiaiącą wiadomość o stanie zdrowia N. Krolowey Hiszpańskiey, i oraz szczegóły o działaniach woysk Królewskich przeciw powstańcom.

Z Hamburga d. 7 Grudnia.

Wczoray przybył tu Królewic Następca tronu Szwedzkiego z Berlina.

Z Bruxelli d. 2 Grudnia.

Urodziny Królewica Następcy tronu będą tu d. 6 b. m. uroczyście obchodzone.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 19 b. m. zwołane są nadzwyczaynie prowincyionalne Stany zachodniey Flandryi.

P. Demidów, ieden z bogatych Rossyianów, którzy się teraz w Rzymie znayduią, urządził w swoim mieszkaniu teatr i sprowadza do niego aktorów Francuzkich.

Portugalski Konsul w Amsterdamie powołał przez pisma tuteysze wszystkich Portugalczyków mieszkaiących w okolicach do iego obwodu należących, do zaprzysiężenia przyiętey przez N. Króla d. 11 Października konstytucyi.

Z Madrytu d. 19 Listopada.

Gdy podczas roztrząsania przez Stany budżetu dla Ministra sprawiedliwości, sprzeciwiał się Minister zmnieyszeniu kosztów na sekretarza orderu Złotego Runa, uczynił P. Ferrer uwagę: że ieden z grandów powiedział Karolowi V. względem tego orderu: "Zatrzymay go W. C. M. dla Niemców, my nie potrzebowaliśmy go dla wypędzenia Maurów." Nakoniec uchwalono z pomnieyszeniem ten wydatek.

Z wielu miast donoszą, iż iak tylko

włożono na rady mieyskie odpowiedzalność za wszystkie przez fakcyonistów zrządzone szkody, ieżeli im się nie oprą lub wyższey władzy o nich nie doniosą, żywo zaięły się wytępieniem rabusiów.

W Burgos z 328 poymanych z bandy Merino stracono 17. On sam miał się znowu z 250 ludzi w okolicach Madrytu pokazać.

Uchwalone przez Stany rozdanie pustych gruntów pomiędzy ubogich mieszkańców, rozpoczęło się już w wielu prowincyiach; w samey prowincyi Maladze rozdano 1143 pustych kawałków gruntu do uprawy.

Z Lizbony d. 17 Listopada.

Nieustaiąca Deputacyia Stanów trudni się prawnemi obiorami deputowanych do nowych Stanów. Większa część liberalnych deputowanych iest na nowo obrana.

N. Król wydał następuiące pismo do Xcia Rejenta Brazylii: "Królewicu Piotrze z Alkantary! Ja Król pozdrowiam Cię. Gdy ustawa z d. 11 b. m. przepisuie sposob zaprzysiężenia konstytucyi Monarchii, przeto rozkazuię Ci, ile od Ciebie zależy uskutecznić ią wiernie, tak iak iesteś obowiązany, i napominam, abyś sam dał przykład i miał baczność, aby od wszystkich, którzy winni Ci są posłuszeństwo, była dopełnioną. W Queluz d. 20 Października 1822.,,

Tymczasem gazeta Brazyliyska Goniec pod d. 21 Września zawiera następuiące wezwanie: "Natura powołała Amerykę do wolności i niepodległości; Bog dał Brazylii Rejenta, dla utwierdzenia niepodległości tego niezmiernego kraiu. Czegoż się ociągamy? Godzina wybiła. — Portugalia natrząsa się z nas. — Ameryka nas wzywa. — Europa zwraca na nas oczy. — Królewic nas broni. — Obywatele! wykrzykuycie wszyscy: niech żyie Cesarz Brazylii Piotr Iwszy!,, (Wezwanie to niema żadnego podpisu i niemoże za prawdziwą uchodzić odezwę. Nadto w naynowszych Angielskich pismach niema naymnieyszey zmianki o sprawach Brazylii.)

Dnia 16 i 17 Grudnia 1822.
Cena zboż rożnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	15	—	14	15	—	14	—	—
— Zyta	14	15	14	—	13	—	—	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	15	—	—
— Owsa	8	15	7	24	—	—	—	—
— Jagieł	26	—	25	—	24	—	—	—
— Grochu	15	—	14	—	13	—	—	—
— Rzepaku	20	—	19	—	18	—	—	—

W Gdańsku dnia 6 Grudnia.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	540	do	760.
Żyta	—	—	360	—	400.
Jęczmienia	—	—	360	—	400.
Owsa	—	—	280	—	300.
Grochu	—	—	400	—	440.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 14 Grudnia.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant	Złp.	20	gr.	8	
— detto Cesarski . . .	—	.	20	—	
Tyd. Pruskie	—	—	36	—	—
Luidor	—	.	37	—	—
zoto frankowy	—	.	33	—	—
szeiny Wiedeńskie za 100	—	.	229	—	—
Złoty ryński Szeinami .	—	.	—	1	

Uwiadomienia.

Przez bieg Stycznia i Lutego w każdy Piątek o godzinie 11 przed południem, rozdawano będzie dla 100 Ubogich Wyrobników pozbawionych teraz zarobku przy Robotach Publicznych po groszy 15.

Nadesłano z zagranicy kilka exemplarzy małego dziełka pod tytułem: *Ta-*

bleau historique du Sort deplorable, comme on peut etre trahi en bonne fois par les intrigues et cabales, ou Description d'un homme, qui persecuté dans l'éspace de deux ans par l'infortune sans moyen et source, a pourtant par la providence soutenu son existance. Par Auteur de l'Ecrit sur les genies des garcons in 8vo 1822. ,, Raczą zatem osoby maiące własnoręczne bilety X. Jussen, mieszkaiącego w Krakowie Nro 213 w gminie II zgłosić się do niego codziennie z rana między godziną 8 i 9tą, gdzie za okazaniem biletu exemplarze odbiorą.

Teatr Narodowy.

W Niedzielę, dnia 22 b. m. i r. dana będzie wcale nowa Komedyia w 1 akcie prze. W. Bogusławskiego, pod nazwiskiem: *Mąż Pustelnik.* Po którey nastąpi Komedya wierszem w 1 akcie, z wcale nową drugą Dekoracyą pokoiową, pod nazwiskiem: *Womy Malarz.* Zakończy zabawna Opera w 2 aktach, z francuzkiego PP. Dartois Ahille, przełożona przez L. A. Dmuszewskiego, pod nazwiskiem: *Handel na Żony, czyli lepsze cudze.*

W Poniedziałek zaś dnia 23, na benefis *Antoniego Fiszera,* dana będzie wcale nowa nigdy tu niewidziana Komedyia z francuzkiego PP. Waffarda i Gulgence przetłomaczona w 3 aktach, pod naz: *Zapusty,* czyli: *Podróż do Portu Dieppe.* Zakończy widowisko Komedya Anegdotyczna z powieści o Królu Janie IIIcim ułożona przez L. A. Dmuszewskiego, w 1 aktach, pod nazwiskiem: *Sygnet Czarnoxiężki w Wilanowie.*

DONIESIENIA.

Kómornik sądowy uwiadomia Publiczność, iż dnia 23 Grudnia r. b. 822 o godzinie 9 ranney, odbędzie się na Gruncie Wsi Uiazd sprzedarz przez publiczną Licytacyą Effektów ziętych, iako to: Owiec, Koni, Jałownika, Siana, za gotówe pieniądze. — W Krakowie dnia 14 Grudnia 1822 roku.

J. Słodkowski, K. S.

Pisarz Trybunału I. Inst: Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Podaie do publiczney wiadomości, iż w skutek Uchwały Trybunału pod dniem 29im Listopada 1822 r. na prośbę Ur. Woyciecha Skarzyńskiego Kuratora nieobecnych Sukcessorów ś. p. Stanisława Hr. Szaniawskiego, i Ur. Piotra Jaszewskiego Exekutora Testamentu tegoż ś. p. Hr. Szaniawskiego, w dniu 28 Października r. b. do L. 4048 podaną, zapadłey, warunki licytacyi Kamienicy pod L. 180 w Krakowie przy ulicy Grodzkiey stoiącey ś. p. Stanisława Hr. Szaniawskiego dziedziczney, zatwierdzaiącey, Kamienica pod L. 180 przy ulicy Grodzkiey w Krakowie stoiąca, niegdy JW. Stanisława Hr. Szaniawskiego dziedziczna, więcey daiącemu przez publiczną licytacyią na Audyencyi Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa sprzedaną będzie, pod warunkami w Kancellaryi naszey Pisarza Trybunału I. Inst: złożonemi, których przeyrzenie w godzinach zwyczaynych każdemu Pretendentowi iest wolnym. — Warunki takowe odczytane zostały według przepisu Art: 959 K. P. S. w dniu 30 Listopada 1822 na Audyencyi Trybunału I Instancyi W. M. Krakowa, a następnie Termin do drugiey publikacyi Warunków Licytacyi i do Licytacyi przygotowawczey, oznaczonym został na dzień 17 Stycznia 1823 r. na którey pretendenci opatrzeni w Vadium Złp. trzy Tysiące Dziewięć set dziewięćdziesiąt trzy, groszy dwadzieścia ieden Nro Złp. 3993 gr. 21, wzywaią się — Cena pierwszego wywołania iest Złp. Trzydzieści dziewięć Tysięcy, dziewięć set trzydzieścią, siedm Nr. 39,937. — W Krakowie d. 30 Listopada 1922 r.

Kuliczkowski, Pisarz.